

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-113-25

Druk nr 1446

Warszawa, 2 lipca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Projekt ma charakter deregulacyjny

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 i 1674 oraz z 2025 r. poz. 718 i 769) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 115 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokości nie wymaga wydania decyzji, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 78 ust. 3 oraz art. 79 ust. 1. Przepis art. 114 stosuje się odpowiednio.”;

- 2) w art. 116 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wniosek w sprawie przyznania zasiłku pogrzebowego zgłasza się do organu rentowego bezpośrednio lub za pośrednictwem zakładu pogrzebowego.”;

- 3) w art. 118:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 1a–3 oraz art. 120.”,

- b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W przypadku gdy ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokości wymaga wydania decyzji, decyzja ta jest wydawana w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.”,

- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1, a w przypadku zasiłku pogrzebowego w terminie określonym w ust. 1b.”;

- 4) w art. 129 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokości nie wymaga wydania decyzji, zasiłek ten wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia prawa do zasiłku.”;

5) w art. 130:

a) w ust. 2 wyrazy „z uwzględnieniem ust. 3” zastępuje się wyrazami „z uwzględnieniem ust. 2c i 3”,

b) po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. Zasiłek pogrzebowy można wypłacić w całości lub w części upoważnionemu przez osobę uprawnioną zakładowi pogrzebowemu, o którym mowa w art. 116 ust. 3a, w formie bezgotówkowej na wskazany w upoważnieniu rachunek płatniczy tego zakładu pogrzebowego prowadzony w kraju lub wydany w kraju zakładowi pogrzebowemu instrument płatniczy w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.”;

6) w art. 138 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się również zasiłek pogrzebowy wypłacony z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie nieuprawnionej.”;

7) w art. 144 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od osób nieuprawnionych do pobierania świadczeń określonych w ustawie kwoty nienależnie pobranych świadczeń, o których mowa w:

1) art. 138 ust. 2 i 3, ustalone prawomocną decyzją organu rentowego,

2) art. 138 ust. 3a

– podlegają potrąceniu z innych świadczeń wypłacanych przez Zakład, a jeżeli prawo do świadczeń nie istnieje, zostało zawieszone bądź dokonanie potrącenia ze świadczenia nie jest możliwe – ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.”.

Art. 2. Do postępowań w sprawie zasiłku pogrzebowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Cel wprowadzenia przepisów

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest wprowadzenie zmian w zakresie zasad i trybu składania oraz rozpatrywania wniosków o zasiłek pogrzebowy. Projekt ustawy stanowi realizację propozycji deregulacyjnej MRPiPS-25-285 – UDER65.

Obecny stan faktyczny i prawny

Obecnie w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą emerytalną”, brak jest szczególnych regulacji odnoszących się do wydawania decyzji w sprawie zasiłku pogrzebowego oraz zasad wypłaty tego zasiłku. Konieczne jest zatem uregulowanie tej kwestii na poziomie ustawy.

W zakresie terminu na wypłatę zasiłku pogrzebowego, zastosowanie ma przepis art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej, na podstawie którego przyjęto, że termin na załatwienie sprawy wynosi 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do stwierdzenia uprawnień do zasiłku. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, z uwagi na szczególnie charakter tego świadczenia, wskazane jest określenie krótszego terminu.

W ustawie emerytalnej brak jest regulacji dotyczących pośrednictwa zakładów pogrzebowych przy składaniu wniosków o zasiłek pogrzebowy. Praktyka przyjęta przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) polega na dopuszczeniu możliwości występowania zakładów pogrzebowych w imieniu swoich klientów, na podstawie udzielonego przez nich upoważnienia, do ZUS w sprawie wypłaty zasiłku pogrzebowego zakładowi pogrzebowemu za udzielone usługi. ZUS przyjął ten tryb wyjątkowo, tylko w odniesieniu do wniosków składanych przez członków rodziny.

Zakres zmian

W art. 1 pkt 1 projektu ustawy (art. 115 ust. 3a ustawy emerytalnej) wskazano, że co do zasady ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokości nie będzie wymagało wydania decyzji. Jednak zgodnie z przyjętym wyjątkiem decyzja taka będzie wydawana w razie poniesienia kosztów pogrzebu przez:

- więcej niż jedną osobę lub podmiot (pracodawca, dom pomocy społecznej, gmina, powiat, osoba prawna kościoła lub związku wyznaniowego), tj. gdy zasiłek pogrzebowy ulega podziałowi między te osoby lub podmioty – proporcjonalnie do poniesionych kosztów pogrzebu,
- inną osobę niż członek rodziny, pracodawcę, dom pomocy społecznej, gminę, powiat, osobę prawną kościoła lub związku wyznaniowego, tj. gdy zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu (nie wyższej niż określona w art. 80 ustawy emerytalnej).

Z powyższego wynika zatem, że ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego nie będzie wymagało wydania przez ZUS decyzji, jeżeli zasiłek pogrzebowy przysługuje w kwocie 4000 zł niezależnie od kwoty poniesionych kosztów pogrzebu (od dnia 1 stycznia 2026 r. będzie to kwota 7000 zł), tj. gdy koszty te poniosła jedna osoba – członek rodziny zmarłego. Natomiast, jeżeli koszty pogrzebu poniosła osoba obca dla zmarłego lub inny podmiot albo zasiłek pogrzebowy przysługuje proporcjonalnie do poniesionych kosztów pogrzebu (a nie w kwocie zryczałtowanej), ZUS będzie wydawał decyzję ustalającą prawo do zasiłku pogrzebowego.

Do przypadków wypłat zasiłku pogrzebowego bez wydawania decyzji odpowiednie zastosowanie będzie miał art. 114 ustawy emerytalnej dotyczący ponownego ustalania prawa do świadczeń lub ich wysokości.

W art. 1 pkt 2 projektu ustawy (art. 116 ust. 3a ustawy emerytalnej) wprost wskazano, że wniosek w sprawie przyznania zasiłku pogrzebowego zgłasza się do organu rentowego bezpośrednio lub za pośrednictwem zakładu pogrzebowego. Dzięki temu nastąpi uregulowanie trybu pośrednictwa zakładów pogrzebowych we wnioskowaniu o zasiłek pogrzebowy. Należy zaznaczyć, że rozwiązanie to wpisuje się w model składania wniosków o świadczenia emerytalno-rentowe. W ustawie emerytalnej przyjęto bowiem, że wnioski w sprawie przyznania świadczeń zgłasza się w organie rentowym bezpośrednio lub za pośrednictwem płatnika składek (art. 116 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Istotne jest, że proponowany tryb będzie dotyczył wszystkich wniosków o zasiłek pogrzebowy, w tym także wniosków składanych przez inne osoby niż członkowie rodziny. Natomiast upoważnienie udzielane przez świadczeniobiorcę (wnioskodawcę) zakładowi pogrzebowemu obejmować będzie, tak jak obecnie, prawo do złożenia w imieniu świadczeniobiorcy wniosku o zasiłek wraz z dokumentami oraz do wypłaty zasiłku pogrzebowego na rachunek bankowy tego zakładu. W związku z tym w projektowanym art. 1 pkt 5 (art. 130 ust. 2c ustawy

emerytalnej) zawarto regulację, zgodnie z którą wypłata zasiłku pogrzebowego w całości lub w części, będzie mogła nastąpić na konto bankowe zakładu pogrzebowego wskazane w upoważnieniu.

Szczegółowe zasady określające tryb składania wniosków o zasiłek pogrzebowy, dane jakie powinien zawierać wniosek oraz załączniki i oświadczenia składane z tym wnioskiem zostaną określone w projekcie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. poz. 1412, z późn. zm.).

W kwestii terminu na wypłatę zasiłku pogrzebowego, to obecnie termin ten wynosi 30 dni. Z danych przekazanych przez ZUS wynika, że wypłata tego świadczenia jest traktowana przez ten organ priorytetowo – z tego względu, że zasiłek pogrzebowy wypłacany jest w szczególnych okolicznościach, z powodu śmierci osoby bliskiej, a organizacja pochówku łączy się z koniecznością pokrycia jego kosztów. Dlatego też ZUS wprowadził zasadę wypłaty zasiłku pogrzebowego w ciągu 14 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia prawa i wypłaty zasiłku. W przypadku gdy zasiłek nie przysługuje, decyzja o jego odmowie również wydawana jest przez ZUS w ciągu 14 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o odmowie prawa do zasiłku. Obecnie średni czas obsługi wniosku o zasiłek pogrzebowy wynosi 12 dni. Jednakże z uwagi na to, że skrócony termin na wypłatę zasiłku pogrzebowego nie wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, konieczne jest uregulowanie tej kwestii na poziomie ustawy. W związku z tym w art. 1 pkt 3 projektu ustawy proponuje się wprowadzenie zasady gwarantującej wydanie decyzji w sprawie prawa do zasiłku pogrzebowego w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji – w przypadku gdy wydanie takiej decyzji jest wymagane. Jeżeli w wyniku decyzji zostanie ustalone prawo do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokość, ZUS wypłaci zasiłek również w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji (art. 118 ust. 1b i 2 ustawy emerytalnej). Natomiast w przypadku gdy ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokości nie wymaga wydania decyzji, zasiłek będzie wypłacony w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia prawa do zasiłku – art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 129 ust. 2a ustawy emerytalnej). Jest to zatem zmiana korzystna dla osób uprawnionych do zasiłku pogrzebowego. Jednocześnie nowelizacja art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej ma charakter dostosowujący do tej zmiany.

W związku z tym, że dopuszczono możliwość wypłaty zasiłku pogrzebowego bez konieczności wydawania decyzji w tej sprawie, projekt zawiera również zmianę do art. 138 ustawy emerytalnej (art. 1 pkt 6 projektu ustawy). W art. 138 ust. 3a proponuje się, aby za nienależnie pobrane świadczenie uważać również zasiłek pogrzebowy wypłacony z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie nieuprawnionej. Jest to brzmienie analogiczne do zawartego w ust. 3 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym świadczeniem nienależnie pobranym jest świadczenie wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu. W art. 144 ust. 1 również dokonano zmian dostosowujących (art. 1 pkt 7 projektu ustawy).

Z powyższych powodów konieczna jest interwencja ustawodawcy.

Projekt ustawy zawiera przepis przejściowy, zgodnie z którym do postępowań w sprawie zasiłku pogrzebowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe (art. 2 projektu ustawy).

Wejście w życie przepisów

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 3 projektu ustawy), co jest zgodne z zasadami demokratycznego państwa prawnego, a także jest korzystne dla odbiorców wprowadzanych przepisów.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr hab. Sebastian Gajewski, Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Sekretariat Departamentu Ubezpieczeń Społecznych – tel. 538 117 390 Eliza Okulowicz – główny specjalista ds. legislacji w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych, tel. 538 117 413, e-mail: Eliza.Okulowicz@mrpips.gov.pl	Data sporządzenia 27.06.2025 r. Źródło: Deregulacja Nr w wykazie prac UDER65
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W obowiązującym stanie prawnym ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą emerytalną”, nie zawiera szczególnych regulacji odnoszących się do wydawania decyzji w sprawie zasiłku pogrzebowego oraz zasad wypłaty tego zasiłku. Konieczne jest zatem uregulowanie tej kwestii na poziomie ustawy.

Brak jest również regulacji dotyczących pośrednictwa zakładów pogrzebowych przy składaniu wniosków o zasiłek pogrzebowy. Z praktyki przyjętej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) wynika, że zakłady pogrzebowe występują w imieniu swoich klientów, na podstawie udzielonego przez nich upoważnienia, do ZUS w sprawie wypłaty zasiłku pogrzebowego zakładowi pogrzebowemu za udzielone usługi. ZUS przyjął ten tryb wyjątkowo, tylko w odniesieniu do wniosków składanych przez członków rodziny. Konieczne jest zatem uregulowanie tej kwestii w ustawie emerytalnej.

Na podstawie art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej termin na wypłatę zasiłku pogrzebowego wynosi 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do stwierdzenia uprawnień do zasiłku. Z uwagi na to, że zasiłek pogrzebowy wypłacany jest w szczególnych okolicznościach, z powodu śmierci osoby bliskiej, a organizacja pochówku łączy się z koniecznością pokrycia jego kosztów, należy wprowadzić krótszy termin na wypłatę tego świadczenia.

Brak jest możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków niż przyjęcie projektowanej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami co do zasady ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokości nie będzie wymagało wydania decyzji. Przyjęto również wyjątki, gdy taka decyzja będzie wydawana – w razie poniesienia kosztów pogrzebu przez:

- więcej niż jedną osobę lub podmiot (pracodawca, dom pomocy społecznej, gmina, powiat, osoba prawna kościoła lub związku wyznaniowego), tj. gdy zasiłek pogrzebowy ulega podziałowi między te osoby lub podmioty – proporcjonalnie do poniesionych kosztów pogrzebu,
- inną osobę niż członek rodziny, pracodawcę, dom pomocy społecznej, gminę, powiat, osobę prawną kościoła lub związku wyznaniowego, tj. gdy zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości udokumentowanych kosztów pogrzebu (nie wyższej niż określona w art. 80 ustawy emerytalnej).

Ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego nie będzie zatem wymagało wydania przez ZUS decyzji, jeżeli zasiłek pogrzebowy przysługuje w kwocie 4000 zł niezależnie od kwoty poniesionych kosztów pogrzebu (od dnia 1 stycznia 2026 r. będzie to kwota 7000 zł), tj. gdy koszty te poniosła jedna osoba – członek rodziny zmarłego. Natomiast, jeżeli koszty pogrzebu poniosła osoba obca dla zmarłego lub inny podmiot albo zasiłek pogrzebowy przysługuje proporcjonalnie do

poniesionych kosztów pogrzebu (a nie w kwocie zryczałtowanej), ZUS będzie wydawał decyzję ustalającą prawo do zasiłku pogrzebowego.

Do przypadków wypłat zasiłku pogrzebowego bez wydawania decyzji odpowiednie zastosowanie będzie miał art. 114 ustawy emerytalnej dotyczący ponownego ustalania prawa do świadczeń lub ich wysokości.

W związku z tym, że dopuszczono możliwość wypłaty zasiłku pogrzebowego bez konieczności wydawania decyzji w tej sprawie proponuje się, aby za nienależnie pobrane świadczenie uważać również zasiłek pogrzebowy wypłacony z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie nieuprawnionej. Jest to brzmienie analogiczne do zawartego w ust. 3 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym świadczeniem nienależnie pobranym jest świadczenie wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu.

W projekcie wprost wskazano, że wniosek w sprawie przyznania zasiłku pogrzebowego zgłasza się do organu rentowego bezpośrednio lub za pośrednictwem zakładu pogrzebowego. Dzięki temu nastąpi uregulowanie trybu pośrednictwa zakładów pogrzebowych we wnioskowaniu o zasiłek pogrzebowy. Rozwiązanie to wpisuje się w model składania wniosków o świadczenia emerytalno-rentowe. W ustawie emerytalnej przyjęto bowiem, że wnioski w sprawie przyznania świadczeń zgłasza się w organie rentowym bezpośrednio lub za pośrednictwem płatnika składek. Proponowany tryb będzie dotyczył wszystkich wniosków o zasiłek pogrzebowy, w tym także wniosków składanych przez inne osoby niż członkowie rodziny. Natomiast upoważnienie udzielane przez świadczeniobiorcę (wnioskodawcę) zakładowi pogrzebowemu obejmować będzie, tak jak obecnie, prawo do złożenia w imieniu świadczeniobiorcy wniosku o zasiłek wraz z dokumentami oraz do wypłaty zasiłku pogrzebowego na rachunek bankowy tego zakładu. W związku z tym zawarto regulację, zgodnie z którą wypłata zasiłku pogrzebowego w całości lub w części, będzie mogła nastąpić na konto bankowe zakładu pogrzebowego wskazane w upoważnieniu. Natomiast szczegółowe zasady określające tryb składania wniosków o zasiłek pogrzebowy, dane jakie powinien zawierać wniosek oraz załączniki i oświadczenia składane z tym wnioskiem zostaną określone w projekcie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. poz. 1412, z późn. zm.).

W kwestii terminu na wypłatę zasiłku pogrzebowego, proponuje się wprowadzenie zasady gwarantującej wydanie decyzji w sprawie prawa do zasiłku pogrzebowego w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji – w przypadku gdy wydanie takiej decyzji jest wymagane. Jeżeli w wyniku decyzji zostanie ustalone prawo do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokość, ZUS wypłaci zasiłek również w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Natomiast w przypadku gdy ustalenie prawa do zasiłku pogrzebowego oraz jego wysokości nie wymaga wydania decyzji, zasiłek będzie wypłacony w ciągu 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia prawa do zasiłku. Jest to zatem zmiana korzystna dla osób uprawnionych do zasiłku pogrzebowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
ZUS	1		Skrócony termin na wypłatę zasiłku pogrzebowego, brak konieczności wydawania decyzji w niektórych kategoriach spraw
Świadczeniobiorcy uprawnieni do zasiłku pogrzebowego	ok. 428 tys.		Skrócony termin na wypłatę zasiłku pogrzebowego

Zakłady pogrzebowe	ok. 2,5 tys.		Pośredniczenie w składaniu wniosków o zasiłek pogrzebowy do ZUS
--------------------	--------------	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa. Projekt ustawy będzie rozpatrzony w trybie odrębnym, zgodnie z § 98 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, przez przekazanie do Stałego Komitetu Rady Ministrów, z uwagi na jego pilny charakter deregulacyjny, tj. z pominięciem etapu uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych.

Wynika to z przyjętego harmonogramu prac nad projektem, który stanowi realizację propozycji deregulacyjnej. Z harmonogramu wynika, że w lipcu br. projekt ustawy ma zostać rozpatrzony przez Radę Ministrów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny bieżące)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0–10)</i>
Dochody ogółem (1)(2)												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
- FUS												
- FP												
- FEP												
- FS												
- FGŚP												
Wydatki ogółem (3)(4)												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
- FUS												
- FP												
- FEP												
- FS												
- FGŚP												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
- FUS												
- FP												
- FEP												

- FS													
- FGŚP													
Źródła finansowania		Wprowadzane zmiany nie powodują wzrostu wydatków z budżetu państwa.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny bieżące)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Pozytywny wpływ z uwagi na to, że tryb pośrednictwa zakładów pogrzebowych we wnioskowaniu o zasiłek pogrzebowy będzie dotyczył wszystkich wniosków o zasiłek pogrzebowy, w tym także wniosków składanych przez inne osoby niż członkowie rodziny.											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Pozytywny wpływ z uwagi na to, że tryb pośrednictwa zakładów pogrzebowych we wnioskowaniu o zasiłek pogrzebowy będzie dotyczył wszystkich wniosków o zasiłek pogrzebowy, w tym także wniosków składanych przez inne osoby niż członkowie rodziny.											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Ustawa wpłynie pozytywnie na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny.											
	osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Ustawa wpłynie pozytywnie na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych i osób starszych.											
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Administratorem danych, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 350, z późn. zm.), jest ZUS, który ustawowo odpowiada za bezpieczeństwo i kompletność danych na kontach ubezpieczonych i płatników składek. Operacje przetwarzania danych wynikają wprost z przepisów tej ustawy i są proporcjonalne i niezbędne. Brak zmian dotyczących ww. ryzyka w stosunku do obecnego stanu prawnego. Brak zmian w projektowanej ustawie w zakresie przetwarzania danych w stosunku do obecnego stanu prawnego.											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu													
☐ nie dotyczy													
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).						☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy							
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:							

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zmiana nie ma wpływu na wskazane obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się wejście w życie ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ustawowej ewaluacji efektów projektu.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		